

RIKSDAGENS SVAR 315/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till kreditupplysningslag och lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till kreditupplysningslag och lagar som har samband med den (RP 241/2006 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 32/2006 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar omedelbara åtgärder för att komplettera kreditupplysningslagen så att det blir möjligt att registrera i utsökningsregistret ingående offentliga uppgifter i ett kreditupplysningsregister.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Kreditupplysningslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på insamling, produktion, registrering, utlämnande, användning och annan behandling av kreditupplysningar.

På behandling av uppgifter om fysiska personer tillämpas personuppgiftslagen (523/1999), om inte annat föreskrivs i denna lag.

2 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa tillgången till tillförlitliga kreditupplysningar, trygga den personliga integriteten vid behandling av kreditupplysningar, trygga fysiska personers och företags rätt att bli bedömda utifrån korrekta och relevanta uppgifter samt att främja god kreditupplysningssed.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *kreditupplysningar* uppgifter som gäller en fysisk persons eller ett företags betalningsförmåga eller betalningsvilja eller som på något annat sätt anger en persons eller ett företags förmåga att uppfylla sina åtaganden och som används i samband med kreditgivning och kreditbevakning,

2) *företag* en fysisk person som bedriver näringsverksamhet samt andra enheter som enligt 3 § 1 mom. 1—5 punkten i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) skall registreras i företags- och organisationsdatasystemet,

3) *företags ansvarsperson* en person som enligt ett offentligt myndighetsregister är bolagsman, ansvarig bolagsman, verkställande direktör, styrelseledamot eller ersättare, prokurist eller firmatecknare i ett företag,

4) *registrerad* en person eller ett företag som en kreditupplysning avser,

5) *personkreditupplysningar* kreditupplysningar om en fysisk person och i samband med dem behandlade identifierings- och handlingsbehörighetsuppgifter om personen,

6) *företagskreditupplysningar* kreditupplysningar om ett företags betalningsvana, betalningsstörningar och kreditvärdighetsklass samt andra kreditupplysningar om företaget,

7) *bedrivande av kreditupplysningsverksamhet* insamling, produktion, registrering, utlämnande och annan behandling av information som självständig näringsverksamhet i kreditupplysningssyfte,

8) *kreditupplysningsregister* ett register i vilket den som bedriver kreditupplysningsverksamhet registrerar kreditinformation i syfte att lämna den ut.

4 §

Tillämpning av lagen i vissa fall

Vad som i denna lag föreskrivs om informationsinnehållet i kreditupplysningsregister skall

tillämpas också på sådan information om fysiska personer eller företag som en näringsidkare har fått i uppdragsförhållanden och registrerat i sitt kundregister samt använder vid fattande av kreditbeslut för utomståendes räkning.

Denna lags 10 och 38 § tillämpas inte på näringsverksamhet där kreditvärdighetsklassificering görs och uppgifter om kreditvärdighetsklass lämnas ut antingen om börsbolag eller med samtycke eller på uppdrag av det företag som informationen gäller.

2 kap.

Allmänna förpliktelser vid behandling av kreditupplysningar

5 §

God kreditupplysningssed

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet, den som använder kreditupplysningar och den som annars behandlar kreditupplysningar skall handla omsorgsfullt samt se till att

1) kreditupplysningarnas kvalitet övervakas, de registrerades rätt att få information tillgodoses och att informationssystemens datasäkerhet upprätthålls samt att behandlingen övervakas på behörigt sätt,

2) de registrerades personliga integritet inte inskränks utan stöd i lag,

3) de registrerades rätt att bli bedömda utifrån korrekt och relevant information inte äventyras.

6 §

Kreditupplysningarnas kvalitet och informationskällor

Som kreditupplysningar får användas och på annat sätt behandlas endast information som har tillförlitliga källor och som är behövliga och relevanta för att beskriva den registrerades betalningsförmåga eller betalningsvilja eller förmåga att uppfylla sina åtaganden. Sådana känsliga personuppgifter som avses i 11 § i personupp-

giftslagen får användas eller behandlas på annat sätt endast om det i lag eller i ett med stöd av lag fattat beslut föreskrivs om rätten att använda uppgifterna.

Personuppgifter som skall användas som kreditupplysningar skall inhämtas hos den registrerade själv, ur kreditupplysningsregister eller ur myndighetsregister där informationen är registrerad för allmänt bruk, om det inte i lag eller i ett med stöd av lag fattat beslut föreskrivs om rätten att använda informationen. Med den registrerades samtycke får uppgifter också inhämtas ur andra informationskällor, om en sådan behandling av uppgifterna för utlämning är tillåten enligt personuppgiftslagen och någon annan lag som gäller behandling av personuppgifter.

Vad som föreskrivs i 2 mom. hindrar inte en kreditgivare att använda sådana personuppgifter om en registrerads ekonomiska ställning och betalningsbeteende som kreditgivaren har fått i sitt kundförhållande till den registrerade och som är lagenligt registrerade i kreditgivarens kundregister.

7 §

Datasäkerhet och registrering av behandlingen av kreditupplysningar

I samband med behandling av kreditupplysningar skall vidtas sådana tekniska och organisatoriska åtgärder som är nödvändiga för att skydda informationen mot obehörig åtkomst och mot förstöring, ändring, utlämnande och överföring som sker av misstag eller i strid med lag samt mot annan olaglig behandling. Vid genomförandet av åtgärderna skall hänsyn tas till de tillgängliga tekniska möjligheterna, kostnaderna som orsakas av åtgärderna, informationens art, mängd och ålder samt vilken betydelse behandlingen av uppgifterna har med avseende på de registrerades personliga integritet och rättssäkerhet.

Vid behandlingen av personkreditupplysningar som har registrerats i ett kreditupplysningsregister skall det ses till att uppgifter om behandlingen av kreditupplysningarna lagras i datasys-

temet. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte behandling av information om företagskopplingar som avses i 12 § 2 punkten.

3 kap.

Kreditupplysningsverksamhet

8 §

Allmänna förutsättningar för bedrivande av kreditupplysningsverksamhet

Ett företag som bedriver kreditupplysningsverksamhet skall ha tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att sköta förpliktelser som avses i denna lag.

I 38 § föreskrivs om skyldigheten att göra anmälan om bedrivande av kreditupplysningsverksamhet.

9 §

Krav som gäller ledningen och personalen

Styrelseledamöterna och deras ersättare samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare i ett företag som bedriver kreditupplysningsverksamhet skall vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats och som inte enligt vad som antecknats i ett myndighetsregister eller kreditupplysningsregister har meddelats näringsförbud. En person som avses ovan anses inte vara tillförlitlig om han eller hon under de fem senaste åren genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig som styrelseledamot eller ersättare, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare i ett företag som bedriver kreditupplysningsverksamhet.

Ett företag som bedriver kreditupplysningsverksamhet skall ha tillgång till tillräcklig juridisk sakkunskap.

10 §

Förpliktelser som avser tjänster

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet får inte vägra att ur ett kreditupplysningsregister som är avsett för allmänt bruk lämna ut kreditupplysningar till den som enligt lag skall använda kreditupplysningar för beslutsfattande som avser en registrerad.

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet skall på begäran i enskilda fall mot skälig ersättning lämna ut kreditupplysningar. Den som ber om personkreditupplysningar skall lägga fram den utredning som behövs för att konstatera att utlämnandet är förenligt med lag.

En registrerad har rätt att för sådana ändamål som nämns i 19 § mot skälig ersättning få ett utdrag med de personkreditupplysningar som har lagrats om den registrerade i ett kreditupplysningsregister.

11 §

Jämlikt bemötande av registrerade

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet skall se till att de registrerade bemöts jämlikt vid behandling av information som skall registreras eller har registrerats i ett kreditupplysningsregister och annars i samband med kreditupplysningsverksamhet.

4 kap.

Personkreditupplysningar i ett kreditupplysningsregister och behandlingen av dem

12 §

Identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet

I ett kreditupplysningsregister får om fysiska personer registreras

1) *identifieringsuppgifter om de registrerade*, innefattande namn och kontaktuppgifter samt personbeteckning eller, om någon sådan inte finns att tillgå, födelsetid och födelseort,

2) *uppgifter om de registrerades företagskopplingar*, innefattande uppgift om i vilka företag de verkar eller har verkat som ansvarsperson,

3) *uppgifter om de registrerades handlingsbehörighet*, innefattande de uppgifter som var och en har rätt att få enligt 67 § 1 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999),

4) sådana uppgifter om kreditförbud som de registrerade själva har lämnat.

13 §

Uppgifter om betalningsstörningar samt kompletterande information

I ett kreditupplysningsregister får såsom personkreditupplysningar registreras

1) *uppgifter om konkurs*, innefattande uppgifter som antecknats om den registrerade i det konkurs- och företagssaneringsregister som avses i lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret (137/2004),

2) *uppgifter om skuldsanering*, innefattande de uppgifter som antecknats om den registrerade i det skuldsaneringsregister som avses i 87 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993),

3) *uppgifter om betalningsstörning som konstaterats av en myndighet*, innefattande uppgifter om en betalningsförsummelse som har konstaterats genom en domstols lagakraftvunnen dom eller tredsdom, genom förlikning fastställd av domstol eller genom protest av en växel som den registrerade accepterat,

4) *utsökningsuppgifter*, innefattande uppgifter om verkställighet av en betalningsförpliktelse i ett utsökningsärende i vilket hinderintyg har utfärdats,

5) *uppgifter om en borgenärs anmälan om betalningsstörning*, innefattande uppgifter om försummelse av en betalning enligt ett konsumentkreditavtal som avses i 14 §,

6) *uppgifter om betalningstörning som en gäldenär erkänt*, innefattande uppgifter om ett skriftligt meddelande i vilket den registrerade erkänner en betalningsförsummelse och vilket lämnats i samband med ett avtal med flera bor-

genärer eller ett annat avtal om omfattande betalningsarrangemang,

7) *kungörelseuppgifter*, innefattande uppgifter som införts i det kungörelseregister som avses i 10 § i lagen om offentlig stämning (729/2003),

8) *uppgifter om betalning*, innefattande information om betalning som avser den betalningsförsummelse som lett till en anteckning om betalningsstörning som avses i 1—5 punkten, då informationen i enlighet med en lagstadgad förpliktelse har tillställts den registeransvarige eller då den registrerade har bett att en sådan registrering skall göras och lagt fram tillförlitlig utredning om betalningen eller då den registeransvarige annars har information om betalningen,

9) *uppgifter om bedömning av kreditvärdigheten*, innefattande uppgift om klassificering som avser kreditvärdighet eller någon annan uppgift om kreditvärdighet.

I registret skall dessutom på den registrerades begäran och utifrån en tillförlitlig utredning av denne registreras en uppgift om att orsaken till en betalningsstörning är borgensansvar eller tredjemanspant och likaså en av den registrerade till den registeransvarige överlämnad, i boförvaltarens gäldenärsutredning ingående information om de huvudsakliga orsakerna till konkurs. I registret kan föras in också annan information som den registrerade har lämnat om faktorer som lett till anteckningar om betalningsstörning och om den ursprungliga tidpunkten för en betalningsstörning.

Den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister skall, om det utifrån allmänt tillgängliga eller till den registeransvarige överlämnade uppgifter är möjligt, i registret anteckna vilka registreringar som orsakas av en och samma betalningsförsummelse. En sådan anteckning skall dock alltid göras på begäran av den registrerade utifrån en av denne överlämnad tillförlitlig utredning.

14 §

Särskilda bestämmelser om betalningsstörningar som borgenären anmält

Av en borgenär anmälda uppgifter om betalningsstörning får anmälas till den registeransvarige och föras in i ett kreditupplysningsregister, om betalningen har försenats minst 60 dagar från den ursprungliga förfallodagen, ifall gäldenären och borgenären inte har ingått ett nytt betalningsavtal efter den ursprungliga förfallodagen. En förutsättning för anmälan och registrering av uppgifter om en betalningsstörning är dessutom att

1) i det konsumentkreditavtal som betalningsförsummelsen hänför sig till finns ett omnämnande av att uppgifter om betalningsstörningar anmäls till den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister,

2) borgenären minst 21 dagar före anmälan har sänt gäldenären en skriftlig betalningsuppsmaning med en påminnelse om att betalningsstörningar anmäls och antecknas i kreditupplysningsregistret samt om de ovan angivna förutsättningarna för registrering av uppgifter om betalningsstörningar.

Borgenären skall underrätta den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister om betalningen av en fordran som borgenären har anmält som försummelse till den som ansvarar för kreditupplysningsregistret.

15 §

Specialbestämmelse om behandling av uppgifter om minderåriga

I ett kreditupplysningsregister får i fråga om minderåriga som uppgifter om betalningsstörningar registreras endast utsökningsuppgifter enligt 13 § 1 mom. 4 punkten som har utlämnats ur utsökningsregistret för kreditupplysningsverksamhet.

16 §

Uppgifter som används för bedömning av kreditvärdighet

När man fastställer en fysisk persons kreditvärdighetsklass eller andra uppgifter för bedömning av kreditvärdighet som registreras i ett kreditupplysningsregister eller tillhandahålls med hjälp av det får endast uppgifter som avses i 12 § 2—4 punkten och i 13 § användas.

Vid fastställande av uppgifter för bedömning av kreditvärdigheten hos en fysisk person som bedriver näringsverksamhet skall 27 § iakttas.

17 §

Lagringstider för identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet

Identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet om en registrerad skall avföras ur registret som följer:

1) identifieringsuppgifter så snart de övriga anteckningarna om den registrerade skall avföras ur registret,

2) uppgifter om företagskopplingar inom ett år från det att en anteckning om att den registrerade verkat som ett företags ansvarsperson har avförts ur ett offentligt myndighetsregister,

3) handlingsbehörighetsuppgifter inom en månad från det att de har avförts ur registret över förmynderskapsärenden,

4) av en registrerad anmält kreditförbud så snart den registrerade ber om detta.

Utan hinder av 1 mom. 2 punkten får en uppgift om företagskoppling bevaras så länge som det i registret över företagskreditupplysningar finns en anteckning om betalningsstörning som registrerats under ansvarspersonens verksamhetstid eller omedelbart därefter eller som annars klart beror på avgöranden och åtgärder som skett medan ansvarspersonen varit verksam i företaget.

18 §

Lagringstider för anteckningar om betalningsstörningar och kreditvärderingsuppgifter

I ett kreditupplysningsregister registrerade anteckningar om betalningsstörningar skall avföras ur registret som följer:

1) uppgifter om konkurs, inom fem år från konkursens början, dock inom en månad efter det att uppgifterna om konkursärendet har avförts ur konkurs- och företagssaneringsregistret på grund av att konkursansökan har avslagits, avvisats utan prövning eller avskrivits eller konkursen har lagts ned,

2) uppgifter om skuldsanering och kungörelser, inom en månad från det att motsvarande anteckningar har avförts ur det myndighetsregister som uppgifterna härstammar från,

3) uppgifter om utsökning, så snart den registeransvarige av utmätningssmannen har fått besked om att utsökningsgrunden har upphävts eller att utsökningen annars har konstaterats vara obefogad,

4) uppgifter om begränsad utsökning, så snart den registeransvarige har fått besked om att gäldenären har betalat den skuld som drivits in genom begränsad utsökning,

5) uppgifter om en borgenärs anmälan om betalningsstörning och om betalningsstörning som gäldenären erkänt, inom två år från det att uppgiften har antecknats i registret.

6) av en myndighet konstaterade uppgifter om betalningsstörning och utsökning, senast tre år från det att uppgiften registrerades i registret, om uppgiften inte enligt 3 eller 4 punkten skall avföras tidigare.

Om den registeransvarige har fått besked om att den fordran betalats som en anteckning om betalningsstörning enligt 1 mom. 6 punkten avser, skall uppgiften avföras inom två år från det att anteckningen gjorts.

En anteckning som avses i 1 mom. 1 och 6 punkten behöver inte avföras ur registret, om en ny anteckning om betalningsstörning som gäller den registrerade har gjorts i registret innan tidsfristen för avförande av den föregående anteckningen enligt 1 eller 2 mom. har gått ut.

Alla anteckningar om en konkurs skall dock avföras inom tre månader från det att uppgifterna om den senaste konkursanteckningen har avförts ur företagssanerings- och konkursregistret, och en anteckning om en betalningsstörning som avses i 1 mom. 6 punkten senast fyra år efter det att den gjorts.

Uppgifter om bedömning av kreditvärdighet skall avföras när de övriga anteckningarna om personen i fråga har avförts ur registret.

19 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande och användning av personkreditupplysningar

Personkreditupplysningar får lämnas ut och användas endast för beviljande av kredit och kreditbevakning.

Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 mom. får personkreditupplysningar lämnas ut och användas

1) om så särskilt föreskrivs i lag eller om utlämnandet är baserat på en myndighets lagstadgade rätt att få information,

2) när en myndighet beviljar stöd för företagsverksamhet, om den registrerade verkar som ansvarsperson för det företag som ansökt om stöd,

3) för planering av indrivning,

4) för godkännande eller ställande av borgen eller tredjemanspant,

5) för hyresavtal för en bostadslägenhet eller annan lokal,

6) för fastställande av avtalsvillkor, om det är fråga om ett avtal som det enligt lag inte är möjligt att vägra ingå,

7) för att på begäran av en registrerad för ett kreditinstitut eller en försäkringsanstalt upprätta ett intyg eller en rekommendation om den registrerades förmåga att sköta sina åtaganden samt för uppfyllande av förpliktelser i samband med förhindrande eller utredning av penningtvätt,

8) för bedömning av arbetssökande och arbetstagare enligt vad som bestäms någon annanstans i lag,

9) för bedömning av ett företags och dess ansvarspersoners förmåga att svara för sina åtaganden som avtalspart samt då en person utses till ansvarsperson för ett företag,

10) för vetenskaplig forskning, statistik och en myndighets planerings- och utredningsuppgifter, med beaktande av vad som föreskrivs i personuppgiftslagen.

Vad som föreskrivs ovan hindrar inte att uppgifter om företagskopplingar lämnas ut. I 26 och 27 § föreskrivs om behandling av personkreditupplysningar om ett företags ansvarspersoner i syfte att bedöma företagets kreditvärdighet.

20 §

Utlämnande av personkreditupplysningar i elektronisk form

Personkreditupplysningar får lämnas ut genom teknisk anslutning för sådana ändamål som nämns i 19 §, under förutsättning att

1) i kreditupplysningsregistret lagras uppgifter om vilka personer sökningarna avser och för vilka ändamål personkreditupplysningarna söks,

2) mottagaren har förbundit sig att ge endast på förhand namngivna personer rätt att använda kreditupplysningsregistret,

3) i mottagarens datasystem eller, på basis av ett uppdragsavtal, i det datasystem som drivs av den som bedriver kreditupplysningsverksamhet lagras uppgifter om vilka som hämtat personkreditupplysningar och när detta har skett,

4) mottagaren regelbundet övervakar hämtandet av personkreditupplysningar ur kreditupplysningsregistret utgående från uppgifter som mottagaren själv registrerat eller som överlämnats av den som bedriver kreditupplysningsverksamhet.

Personkreditupplysningar får lämnas ut i elektronisk form för sådana ändamål som avses i 19 § 2 mom. 10 punkten.

Uppgifter om en persons företagskopplingar får utan hinder av 1 mom. lämnas ut genom teknisk anslutning.

5 kap.

Basuppgifter om företag samt uppgifter om näringsförbud

21 §

Basuppgifter om företag

Om en registrerad inte har samtyckt till något annat, får i ett kreditupplysningsregister såsom *basuppgifter om ett företag* registreras

1) företagets namn, företags- och organisationsnummer och andra identifieringsuppgifter samt kontaktuppgifter,

2) uppgifter om företagets verksamhetsområde, aktiekapital och ekonomiska ställning eller andra uppgifter ur offentliga myndighetsregister eller andra offentliga källor som gäller företaget och ger en allmän bild av dess verksamhet eller uppgifter som företaget själv har lämnat för kreditupplysningsregistret,

3) information om vilka som verkar som företags ansvarspersoner.

22 §

Komplettering av uppgifter om ett företags ansvarspersoner

Den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister kan om ett företags ansvarspersoner göra registeranteckningar som avviker från anteckningar i ett offentligt myndighetsregister, om anteckningarna i myndighetsregistret på grund av registreringstidpunkten eller av någon annan sådan orsak inte ger en korrekt bild av företaget och dess verksamhet eller av dem som bär ansvaret för företagets betalningsstörningar eller som har eller har haft den faktiska bestämmanderätten i företaget. Den registeransvarige skall innan anteckningen görs eller uppgiften används för bedömning av företagets kreditvärdighet ge företaget tillfälle att be myndigheten komplettera eller korrigera registeruppgifterna, om detta inte är uppenbart onödigt.

Av en anteckning som den registeransvarige gjort i enlighet med 1 mom. skall framgå att den gjorts med stöd av denna lag.

Vad som i denna lag föreskrivs om uppgifter om företags ansvarspersoner tillämpas också på sådana anteckningar av den registeransvarige som avses i 1 mom.

23 §

Uppgifter om näringsförbud

I ett kreditupplysningsregister får registreras uppgifter om personer som har meddelats näringsförbud enligt lagen om näringsförbud (1059/1985) och likaså uppgifter om förbudets varaktighet. Uppgifterna får lämnas ut genom teknisk anslutning eller på något annat elektroniskt sätt. Uppgifterna får dock inte publiceras i ett allmänt datanät.

6 kap.

Företagskreditupplysningar i kreditupplysningsregister och behandling av personkreditupplysningar som företagskreditupplysningar

24 §

Uppgifter om företags betalningsstörningar samt kompletterande uppgifter

Som uppgifter om ett företags *betalningsstörningar* får i ett kreditupplysningsregister registreras

1) uppgifter som i det konkurs- och företags-saneringsregister som avses i lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret införts om den registrerade och om behandlingen av ärendet,

2) uppgifter om betalningsförsummelser som har konstaterats genom en domstols lagakraftvunnen dom eller tredskodom, genom förlikning fastställd av domstol eller genom protest av en växel som den registrerade accepterat,

3) uppgifter om verkställighet av en betalningsförpliktelse i ett utsökningsärende i vilket hinderintyg har utfärdats,

4) sådana uppgifter om den registrerade som har införts i det kungörelseregister som avses i 10 § i lagen om offentlig stämning,

5) av en skattemyndighet offentliggjorda uppgifter om sådana skattefordringar eller av en försäkringsanstalt lämnade uppgifter om försumelse av en sådan på en lagstadgad försäkring baserad fordran som kan utmätas utan dom eller beslut i enlighet med lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961),

6) ett av den registrerade till en borgenär riktat skriftligt erkännande av en betalningsförsumelse,

7) uppgift om en borgenärs betalningsuppläggning med anledning av en ostridig fordran som förfallit till betalning; uppgiften kan registreras tio dagar från det att betalningsuppläggningsmaningen har sänts till gäldenären med uppgift om att betalningsuppläggningsmaningen offentliggörs eller antecknas i registret.

En förutsättning för registrering av uppgifter som avses i 1 mom. 5 punkten är att borgenären senast tio dagar innan uppgiften offentliggjorts eller meddelats har sänt gäldenären en betalningsuppläggning varav framgår att försummelsen anmäls för registrering.

I registret skall dessutom på begäran av den registrerade och på basis av dennes tillförlitliga utredning antecknas uppgift om att betalningsstörningen har uppkommit till följd av borgensansvar eller tredjemanspant samt en av den registrerade till den registeransvarige överlämnad, i boförvaltarens gäldenärsutredning ingående uppgift om de huvudsakliga orsakerna till en konkurs. I registret kan dessutom föras in också andra uppgifter som den registrerade har lämnat om faktorer som lett till en anteckning om betalningsstörning samt om betalningsstörningens ursprungliga tidpunkt.

Den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister skall, om det med beaktande av allmänt tillgängliga eller till den registeransvarige överlämnade uppgifter är möjligt, anteckna i registret vilka registreringar som orsakats av en och samma betalningsförsumelse. På begäran av den registrerade skall en sådan anteckning dock alltid göras på basis av dennes tillförlitliga utredning.

25 §

Information om företags betalningsvana

Som *information om ett företags betalningsvana* får registreras uppgifter om hur företaget i regel sköter sina betalningar. Anteckningar om oregelbundna betalningar får baseras endast på dröjsmål som innebär att betalningen av en ostridig fordran har försenats med mer än sju dagar.

26 §

Behandling av personkreditupplysningar om företags ansvarspersoner

Den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister får i registret över företagskreditupplysningar göra en sammanställning av de personkreditupplysningar som gäller ett företags ansvarspersoner. Uppgifter om ansvarspersonernas betalningsstörningar får lämnas ut genom teknisk anslutning eller på något annat elektroniskt sätt, om förutsättningarna enligt 19 § uppfylls.

27 §

Information som används för bedömning av företags kreditvärdighet

När man fastställer ett företags kreditvärdighetsklass eller andra uppgifter för bedömning av kreditvärdigheten som registreras i ett kreditupplysningsregister eller tillhandahålls med hjälp av det får, utöver basuppgifter om företaget och uppgifter som avses i 21—25 §, endast av företaget själv till den registeransvarige överlämnade uppgifter användas.

Personkreditupplysningar om ett företags ansvarspersoner får användas för fastställande av företagets kreditvärdighetsklass eller för annan bedömning av företagets kreditvärdighet

1) om bedömningen gäller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, ett öppet bolag eller ett kommanditbolag eller ett aktiebolag som i enlighet med revisionslagstiftningen inte är skyldigt att välja en godkänd revisor,

2) till dess att företaget, efter att ha införts i handelsregistret eller motsvarande myndighetsregister, har bedrivit näringsverksamhet i två räkenskapsperioder och över dem offentliggjort bokslut som enligt revisionsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om företagets verksamhetsresultat och finansiella ställning,

3) om bestämmanderätten i företaget har övergått eller majoriteten av dess ansvarspersoner har bytts ut, till dess att företaget efter den nämnda ändringen har bedrivit näringsverksamhet i två räkenskapsperioder och över dem offentliggjort bokslut som enligt revisionsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om företagets verksamhetsresultat och finansiella ställning, eller

4) om det har förflutit mer än två år från utgången av en räkenskapsperiod över vilken bolaget har offentliggjort bokslut.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte den som bedriver kreditupplysningsverksamhet eller ett företag som bedriver annan verksamhet som huvudsakligen innebär bedömning av företags kreditvärdighet, när det är fråga om upprättande av ett sådant kreditomdöme eller en sådan bedömning av kreditvärdighet som gäller ett börsbolag eller något annat företag, på beställning av sistnämnda företag eller dess finansiär.

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet skall bereda ett företag tillfälle att ge in sitt bokslut och annan för bedömningen av företagets kreditvärdighet behövlig information innan bedömningen sker, om informationen inte kan fås ur något myndighetsregister.

28 §

Lagringstider för registeranteckningar

Ur register över företagskreditupplysningar skall information avföras som följer:

1) uppgifter om konkurs, inom fem år från konkursens början, dock inom en månad efter det att uppgifterna om konkursärendet har avförts ur konkurs- och företagssaneringsregistret på grund av att konkursansökan har avslagits,

avvisats utan prövning eller avskrivits eller konkursen har lagts ned,

2) uppgifter om företagssanering och kungörelser, inom en månad från det att motsvarande anteckningar har avförts ur det myndighetsregister som uppgifterna härstammar från,

3) uppgifter om utsökning, så snart den registeransvarige av utmätningsmannen har fått besked om att utsökningsgrunden har upphävts eller att utsökningen annars har konstaterats vara obefogad,

4) uppgifter om begränsad utsökning, så snart den registeransvarige har fått besked om att gäldenären har betalat den skuld som drivits in genom begränsad utsökning,

5) en uppgift om betalningsstörning som den registrerade har erkänt, inom två år från det att anteckningen gjorts,

6) en anteckning om betalningsvana och kreditvärdighetsklassificering, inom sex månader från det att anteckningen gjorts, om den inte under nämnda tid ersätts med en ny anteckning,

7) i 24 § 1 mom. 2, 3, 5 och 7 punkten avsedda uppgifter om betalningsstörning, senast tre år från det att anteckningen gjordes i registret, om uppgiften inte enligt 3 eller 4 punkten i detta moment skall avföras tidigare,

8) anteckningar om näringsförbud, inom tre år från det att motsvarande anteckningar har avförts ur det myndighetsregister som uppgifterna härstammar från.

En anteckning som avses i 1 mom. 1 och 7 punkten behöver inte avföras ur registret, om en ny anteckning om betalningsstörning som gäller företaget har gjorts i registret innan den föregående anteckningen om betalningsstörning borde ha avförts ur registret enligt ifrågavarande bestämmelse. Alla anteckningar om en konkurs skall dock avföras inom tre månader från det att uppgifterna om den senaste konkursanteckningen har avförts ur konkurs- och företagssaneringsregistret, och en anteckning om en betalningsstörning som konstaterats av en myndighet skall avföras senast fyra år efter det att den gjorts.

7 kap.

Registrerades rättigheter och tillgodoseendet av dem

29 §

Information till registrerade

En fysisk person om vilken en första anteckning görs i ett kreditupplysningsregister skall informeras om detta och om registrerades rätt att yrka rättelse samt om vilken betydelse betalningen av en fordran har för anteckningarna i kreditupplysningsregistret. Sådan information behöver dock inte ges när det är fråga om registrering av uppgifter om företagskopplingar.

Den som förvärvar personkreditupplysningar om en registrerad för att använda dem vid beviljande av kredit eller i sådant syfte som anges i 19 § 2 mom. 4—6 punkten, skall informera den registrerade om användningen av personkreditupplysningarna samt om det register som uppgifterna hämtas eller har hämtats ur. Information behöver inte ges när det är fråga om att förvärva uppgifter om företagskopplingar eller om ett företags ansvarspersoner i syfte att bedöma ett företags förmåga att sköta sina åtaganden.

30 §

Rätt till insyn

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har ett företag, dess representant eller ansvarsperson rätt att få veta vilka uppgifter om företaget och dess ansvarspersoner som registrerats i ett kreditupplysningsregister samt källan för den registrerade informationen. Ett företag, dess representant eller ansvarsperson har dock inte rätt att få information om de företag som har lämnat de uppgifter som den registeransvarige använder för framtagning av upplysningar om betalningsvana.

En fysisk person har också rätt att få veta varifrån de i registret registrerade uppgifterna härstammar och till vem personkreditupplysning om honom eller henne har lämnats ut under det senaste året. Rätten till insyn gäller dock inte ut-

lämnande av uppgifter om företagskopplingar. I personuppgiftslagen föreskrivs om när ersättning uppbärs för utövande av en fysisk persons insynsrätt.

31 §

Rättelse av fel

Den registeransvarige skall utan obefogat dröjsmål rätta felaktig, bristfällig, föråldrad eller annars vilseledande information i ett kreditupplysningsregister eller kreditomdöme. Den registeransvarige skall på begäran av den registrerade underrätta den som fått felaktig personkreditupplysning om rättelsen. Den som den registrerade uppgett har fått en felaktig företagskreditupplysning skall på den registrerades begäran underrättas om rättelsen.

32 §

En registeransvarigs förpliktelser i ärenden som gäller insynsrätt och rättelseyrkanden

En registrerad har rätt att i ett ärende som gäller insynsrätt eller rättelse använda sitt modersmål, antingen finska eller svenska, samt att få handlingarna på detta språk.

En registeransvarig som vägrar ge den registrerade insynsrätt eller vägrar ändra en registeruppgift skall ge ett skriftligt beslut om saken. Av beslutet skall framgå vilka lagrum och fakta vägrar baseras på. Till beslutet skall fogas information om den registrerades rätt att få saken behandlad av dataombudsmannen.

8 kap.

Tillsyn

33 §

Tillsynsmyndighet

Dataombudsmannen utövar den allmänna tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

34 §

Dataombudsmannens rätt att få information och göra inspektioner

Dataombudsmannen har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag få tillgång till och kopiera uppgifter om behandling av kreditupplysningar.

Dataombudsmannen har rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som behövs för att utreda den lagstadgade tillförlitligheten hos ett tillsynsobjekts styrelseledamöter och ersättare för dem samt verkställande direktör och dennes ställföreträdare. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om rätten att få uppgifter ur straffregistret.

35 §

Föreskrifter

Dataombudsmannen har rätt att

- 1) på ansökan av en registrerad bestämma att en registeransvarig skall förverkliga den registrerades insynsrätt eller rätta en felaktig uppgift,
- 2) ålägga den som bedriver kreditupplysningsverksamhet att inom en viss tid rätta till vad som obehörigen har gjorts eller försummats vid behandlingen av företagskreditupplysningar,
- 3) ålägga den som bedriver kreditupplysningsverksamhet att vidta åtgärder för att fullgöra sina i 3 kap. föreskrivna skyldigheter.

36 §

Vite

Dataombudsmannen kan förena rätten att få information enligt 34 § och sitt beslut enligt 35 § med vite så som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

9 kap.

Särskilda bestämmelser

37 §

Registrering av uppgifter i vissa fall

Vad som föreskrivs i 4—6 kap. hindrar inte att den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister registrerar uppgifter om en borgenär i ett register som förs av den registeransvarige för eget bruk i syfte att fullgöra förpliktelser som anges i 13 § 3 mom., 24 § 3 mom. samt 30 och 31 § eller registrerar uppgifter för anteckningar som avses i 22 § eller för kreditomdömen eller företagsundersökningar.

38 §

Anmälan om kreditupplysningsverksamhet

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet skall tre månader innan kreditupplysningar lämnas ut eller annan verksamhet inleds göra en anmälan till dataombudsmannen. Av anmälan skall framgå

- 1) näringsidkarens namn, verksamhetsområde, hemort och kontaktuppgifter,
- 2) bolagets ekonomiska och övriga förutsättningar att bedriva verksamhet i enlighet med denna lag,
- 3) vilka register som används inom verksamheten, vilka typer av information registren innehåller och lagringstiderna för informationen samt grunderna för kreditvärdighetsklassificering,
- 4) metoderna för behandling av information,
- 5) hur skyddet av informationen är ordnat och hur användningen av informationen övervakas.

39 §

Tystnadsplikt

Den som behandlar kreditupplysningar som avses i denna lag får inte i strid med denna lag röja vad den i detta uppdrag fått veta om en re-

gistrerads angelägenheter eller om det skydd som gäller behandlingen av kreditupplysningar.

Vad som föreskrivs i 1 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas till polis- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott och väckande av åtal eller när det föreskrivs i lag om skyldighet att lämna ut uppgifter.

40 §

Skadeståndsansvar

Den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister är skyldig att ersätta ekonomisk skada som orsakas en registrerad genom användning av företagskreditupplysningar som har registrerats eller tagits fram i strid med denna lag. Vad som föreskrivs ovan gäller också en sådan uppgift om ett företags ansvarsperson som den registeransvarige har registrerat med stöd av 22 §.

I personuppgiftslagen föreskrivs om ersättning av skador som orsakats genom felaktiga personkreditupplysningar och lagstridig behandling av personkreditupplysningar.

På ersättning av skador som avses i denna lag tillämpas i övrigt skadeståndslagen (412/1974).

41 §

Överklagande

Ett beslut som dataombudsmannen fattat med stöd av 35 § kan överklagas genom besvär så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

42 §

Hänvisningar till straffbestämmelser i strafflagen och personuppgiftslagen

Till straff för personregisterbrott döms i enlighet med 38 kap. 9 § i strafflagen (39/1889) och till straff för dataintrång i personregister i enlighet med 38 kap. 8 § i strafflagen. Till straff för personregisterförseelse döms i enlighet med 48 § 2 mom. i personuppgiftslagen. Till straff för

brott mot tystnadsplikt som avses i denna lags 39 § döms i enlighet med 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

43 §

Kreditupplysningsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med denna lag

1) underlåter att iaktta vad som föreskrivs om behandling av företagskreditupplysningar som registreras i kreditupplysningsregister, om information som används för fastställelse av kreditvärdighetsklass eller annan uppgift för bedömning av kreditvärdigheten i fråga om företag, om information till registrerade, om rättelse av företagskreditupplysningar och om anmälan till dataombudsmannen, eller

2) ger dataskyddsmyndigheten felaktiga eller vilseledande uppgifter i ett ärende som gäller behandling av företagskreditupplysningar,

och sålunda äventyrar företags rätt att bli bedömda på basis av korrekta och relevanta uppgifter eller tillgången till kreditupplysningar skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *kreditupplysningsförseelse* dömas till böter.

10 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

44 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

45 §

Övergångsbestämmelse

Kreditupplysningsregister som har tagits i bruk före denna lags ikraftträdande skall bringas

i överensstämmelse med denna lag inom ett år från ikraftträdandet.

Lag

om ändring av personuppgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i personuppgiftslagen av den 22 april 1999 (523/1999) 3 § 8 och 9 punkten, 20 och 21 §, 25 § 1 och 2 mom. samt 26 § 2 mom. och
ändras 3 § 7 punkten, 32 § 2 mom. och 36 § 3 mom., som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *samtycke* varje slag av frivillig, särskild och på information baserad viljeyttring genom vilken den registrerade godtar behandling av personuppgifter som gäller honom.

32 §

Skydd av uppgifterna

Den som i egenskap av självständig näringsidkare handlar för den registeransvariges räkning eller till vilken den registeransvarige lämnar ut uppgifter genom teknisk anslutning, skall innan behandlingen av uppgifterna inleds ge den registeransvarige tillbörliga utredningar och förbindelser och i övrigt tillräckliga garantier för att personuppgifterna skyddas på det sätt som avses i 1 mom.

36 §

Anmälningssplikt

Den som i form av näring bedriver indrivningsverksamhet eller utför marknads- eller opinionsundersökningar eller för någon annans räkning utför uppgifter som gäller val av och lämplighet i fråga om personal eller utför databehandlingsuppgifter, och som i denna verksamhet använder eller behandlar personregister och uppgifter i dem, är skyldig att göra en anmälan om sin verksamhet till dataombudsmannen. I kreditupplysningslagen (/20) föreskrivs om skyldigheten att göra anmälan om kreditupplysningsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i det upphävda 20 § 4 mom. skall dock tillämpas när personkreditupplysningar om en arbessökande eller arbetstagare lämnas till arbetsgivaren.

Lag

om ändring av 1 och 5 § i lagen om datasekretessnämnden och dataombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 27 maj 1994 om datasekretessnämnden och dataombudsmannen (389/1994)
1 § 1 mom. samt 5 § 1 och 2 punkten, sådana de lyder i lag 524/1999, som följer:

1 §

För behandlingen av ärenden som avses i personuppgiftslagen (523/1999) och kreditupplysningslagen (/200) finns i samband med justitieministeriet en datasekretessnämnd och en dataombudsmannatjänst.

ningar så som föreskrivs i personuppgiftslagen och kreditupplysningslagen samt sköta övriga uppgifter som följer av de nämnda lagarna,

2) följa den allmänna utvecklingen i fråga om behandlingen av personuppgifter och kreditupplysningar samt ta nödvändiga initiativ,

5 §

Dataombudsmannen skall

1) behandla och avgöra ärenden som gäller behandling av personuppgifter och kreditupplys-

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 16 februari 2007